

ION LUCA CARAGIALE

EEN BRIEF GING
VERLOREN

Coperta la volumul „O scrisoare pierdută”
(editat în Belgia)

sale peste hotarele țării, el s-a făcut cunoscut spectatorilor din lumea întreagă care odată cu Caragiale, și prin el, au luat cunoștință de valorile culturale ale unui popor în plină ascensiune.

La *lettre perdue*, *Poteriannoie pismo*, *Una carda perdida*, *Der verlorene Brief* și șirul acesta de titluri, care ar putea fi întregit cu denumirea vietnameză, poloneză, cehoslovacă, italiană sau egipteană a *Scrisorii pierdute*, se îmbogățește într-una, căci Caragiale se impune mereu pe noi și noi scene. Iată că recent, pe pașaportul *Scrisorii pierdute* a apărut o nouă viză. Piesa lui Caragiale, tradusă în limba flamandă, a fost reprezentată de către Teatrul Național Flamand din Anvers, în regia lui Maurits Balfort, după ce, în prealabil, teatrul belgian a prezentat piesa, într-un fel de avanpremieră, în Olanda, la Rotterdam.

Een Brief ging verloren s-a bucurat de o caldă primire din partea spectatorilor și a criticii dramatice. Este cu adevărat impresionant numărul ziarelor care au consemnat spectacolul Teatrului Național Flamand.

„De Standaard”, „Antwerpee Post”, „Het Toneel”, „Het Volk”, „De Nieuwe Gazet”, „Gazet van Antwerpen” sau „Le Matin” și „La Metropole” au publicat ample cronici în cuprinsul cărora sînt prezentate viața și opera lui Caragiale. „Ion Luca Caragiale este un autentic dramaturg iar comicul său are un filon internațional, scrie Yves Bourdon în „Le Matin”. El își bate joc de cinici, de corupți, dar atacă cu aceeași vigoare naivii și imbecilii. Aceste personaje sînt eterne și vor stîrni totdeauna rîsul...” Iar în „La Metropole” citim :

«Acest autor (I. L. Caragiale, n.r.), care este comparat cu Gogol și Shaw, se impune fără nici o puțință de tăgadă printre cei mai buni pamfletari din prima jumătate a acestui secol. Apreciem la el, simțul critic și clarviziunea în ce privește burghezia care-și închipuie că „pune totul pe roate”, practicînd o politică stupidă în defavoarea oamenilor de condiție modestă... „Een Brief ging verloren” demonstrează o gradație și un echilibru perfect : avem de-a face cu un teatru adevărat pe care sîntem ispitiți să-l calificăm drept clasic.»

Premiera *Scrisorii pierdute* la Anvers a prilejuit totodată popularizarea realizărilor teatrului românesc, din ultimii ani. Regizorul Sică Alexandrescu, invitat la premieră, a împărțit ziaristilor, în cadrul unei conferințe de presă, aspecte ale mișcării teatrale din țara noastră, răspunzînd la o seamă de întrebări privind organizarea teatrală, legea drepturilor de autor etc.

Pe imaginara noastră hartă, flutură două noi steaguri : Rotterdam și Anvers. Caragiale își continuă călătoria, purtînd pe întreg globul făclia culturii românești.

Sebastian din nou la Teatrul Națiunilor

Afirmîndu-se prin luciditate și vervă satirică de la prima întîlnire cu spectatorii parizieni — în 1956, cînd *Ultima oră* a fost reprezentată la Festivalul Internațional de Teatru —, dramaturgia lui Mihail Sebastian a dezlăuit recent aceleiași public

o altă fațetă a sa, aceea a visului, a poeziei și duiosiei împletite cu un umor melancolic. De astă dată, emisara lui Sebastian a fost *Steaua fără nume* și prilejul reînălțării l-a

vinează replica de efect... un simț scenic pronunțat dă valoare replicilor. Sebastian nu lasă nimic la voia întâmplării... El s-a gândit la toate, la cel mai neînsemnat amănunt de decor, ca și la gesturile actorilor și la costumele lor".

SIEGFRIED PRESENTE SEBASTIAN

Pagină din „Rendez-vous des Théâtres du Monde”, dedicată lui Sebastian

oferit unul din mult apreciatele și frecventate „matinee ale Teatrului Națiunilor”. Prezentate de W. Siegfried, Mona, Miroiu și celelalte personaje ale piesei au adus pe scena pariziană un suflu de omenie și proșpețime, prilejuind totodată pentru critica franceză confirmarea înzestrării discrete și subtile a creatorului lor, al cărui meșteșug dramatic îl recunoscuse încă de acum doi ani. Publicația lunară „Rendez-vous des Théâtres du Monde” editată de Teatrul Națiunilor, a rezervat, în nr. 6 al său, un spațiu însemnat acestei manifestări. Alături de o succintă evocare a premierei „clandestine” a piesei, din timpul regimului antonescian, când numele ostracizat al autorului nu figura pe afiș, și de o schiță plină de grație reprezentînd-o pe Mona — ambele semnate de Siegfried — revista franceză publică și o prezentare a lui Sebastian, din care cităm, între altele: „Poezia și duiosia se insinuează, la Mihail Sebastian, în chiar miezul umorului. De altfel, dialogurile sînt rapide, personajele nu sînt vorbărețe, iar autorul însuși nu

Știri din . . .

U. R. S. S.

● Una dintre cele mai populare povestiri lituaniene este închinată forței eroice și de jertfire a iubirii. Legenda vorbește despre tînăra Maia, care a preferat să moară decît să-și trădeze dragostea și iubitul. Această legendă i-a inspirat lui I. Rainis subiectul piesei *Dragostea e mai puternică decît moartea*. După cum aduce mărturie vie autorul, într-o prefață a lucrării, tragicele întâmplări care au făcut din Maia o eroină populară s-au petrecut aieva cu secole în urmă, la Riga. Dramaturgul aduce în dovedirea autenticității legendei o hotărîre judecătorească — prin care tînăra fată e condamnată la moarte — descoperită. secolul trecut, în pivnițele castelului Riga.

Piesa lui I. Rainis a fost inclusă în repertoriul Teatrului Dramatic Rus, care i-a încredințat lui V. Pigulevski traducerea ei în limba rusă. Direcția de scenă a spectacolului poartă girul lui I. Iurovski, artist al popoului din U.R.S.S.

● Teatrul Dramatic Rus „Samed Vurgun” din Baku a prezentat pentru prima oară în limba rusă piesa *Aidin* de Djafar Djabarli, unul dintre întemeietorii dramaturgiei azerbaidjane sovietice. Acțiunea piesei se petrece la Baku, în ajunul revoluției. Eroul lucrării este un tînăr student, Aidin, nevoit din cauza mizeriei să renunțe la studii și să-și caute un rost în viață. Fire visătoare, insetată de libertate, Aidin pierd în ciocnirea cu realitățile pre-revoluționare.

Piesa s-a bucurat de o caldă primire din partea spectatorilor ruși.

● Teatrul de operă, balet și dramă „Ă. S. Pușkin” din Chișinău a sărbătorit recent a 100-a reprezentație cu piesa *Sărăcia nu-i viciu* de A. Ostrovski. Montată prima oară în anul 1954 piesa a fost vizionată pînă astăzi de aproape 40.000 de spectatori.

● Dramaturgia iakută a îmbogățit în ultimii ani repertoriul sovietic cu cîteva